

1.1. Vakka-suomen kansalaisopiston johtokunta

1.1.1. Vakka-Suomen kansalaisopisto (Tehtävä 40)

Vastuuhenkilö: kansalaisopiston rehtori Tomi Kangas

TOIMINNAN KUVAUS

Vakka-Suomen kansalaisopisto järjestää toiminta-alueensa asukkaille monipuolista vapaan sivistystyön koulutusta ja mahdollisuuksia oppimiseen ja omaehtoiseen itsensä kehittämiseen. Opiston toiminta perustuu opiskelijan omien lähtökohtien ja valintojen kunnioittamiseen ja luo edellytyksiä elinikäiselle oppimiselle sekä elämää yleensä että työelämää varten. Vakka-opisto järjestää kaikenikäisille suunnattua taivoitteellista, monipuolista harrastepohjaista aikuisopetusta, erityisesti lapsille ja nuorille suunnattua taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista opetusta sekä avointa korkeakouluopetusta ja mahdollisesti myös täydennyskoulutusta eri henkilöstöryhmille.

Kansalaisopiston laajan toiminta-alueen eri osissa on mahdollista painottaa erilaisia oppiaineita. Koko opiston mittakaavassa painopistealueina ovat käden taidot, taideaineet sekä liikunta, terveys ja hyvinvointi, minkä lisäksi voidaan painottaa kielten, tietotekniikan ja yhteiskunnallisten aineiden koulutusta. Tärkeinä koulutustehtävinä ovat tietoyhteiskunnan vaatimien perustaitojen lisääminen sekä yleisten kansalaisyhteiskunnan valmiuksien kehittäminen. Kattavana periaatteena koko toiminnassa on paikallisuuden ja paikalliskulttuurin tukeminen sekä paikallisen kulttuuriperinnön vaaliminen kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Kaikessa opiston toiminnassa huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet. Opisto on saanut kestävän kehityksen sertifikaatin keväällä 2016 ja se on uusittu keväällä 2019 ja toisen kerran vuodenvaihteessa 2022-2023.

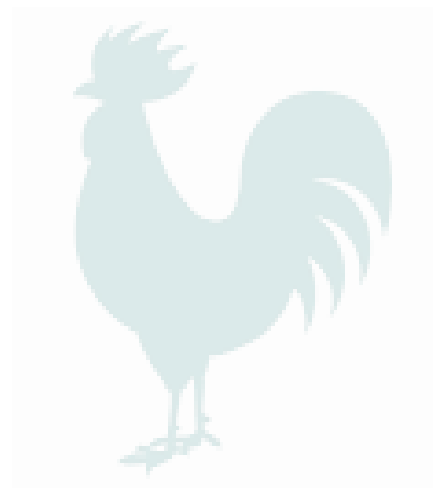
TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Seudullinen, Laitilan kaupungin ylläpitämä Vakka-Suomen kansalaisopisto on toiminut vuodesta 2007 lähtien. Kansalaisopisto tarjoaa palveluja kattavasti koko kuuden kunnan toiminta-alueen (Laitila, Pyhäranta, Uusikaupunki, Taivassalo, Kustavi ja Vehmaa) vuosittain yli sadassa eri toimipisteessä.

Vakka-Suomen kansalaisopisto tekee yhteistyötä seudun muiden oppilaitosten ja etenkin alueen muiden vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa (erityisesti Rauman, Salon ja Turun seutujen kansalaisopistojen kanssa). Edellä mainituissa yhteistyöverkostoissa voidaan toteuttaa kehittämishankkeita, joihin haetaan erillisiä rahoitusta.

Vapaa sivistystyö sai uuden koulutustehtävän järjestää maahanmuuttajille kieltenopetusta osana kotoutumista vuoden 2018 alusta lähtien. Tämän johdosta opisto järjestää aiempaa enemmän kielten opetusta, joka on uuden koulutustehtävän mukaista. Koulutus on suunnattu maahanmuuttajille, jotka eivät voi opiskella kokopäiväisesti ja se tarjoaa mahdollisuuden opiskella suomea osa-aikaisesti, joustavasti ja toiminnallisesti. Koulutusta toteutetaan tehtävää varten haetulla erillisrahoituksella.

Syksystä 2022 lähtien on ollut mahdollista suorittaa tiettyjä Vakka-Suomen kansalaisopiston järjestämiä kursseja myös osaamisperusteisesti eli tehdä kansalaisopistossa hankittu osaaminen näkyväksi myös opintopisteiden kautta. Vakka-Suomen kansalaisopiston johtokunta vahvisti kokouksessaan 14.6.2023 osaamisperusteisesti

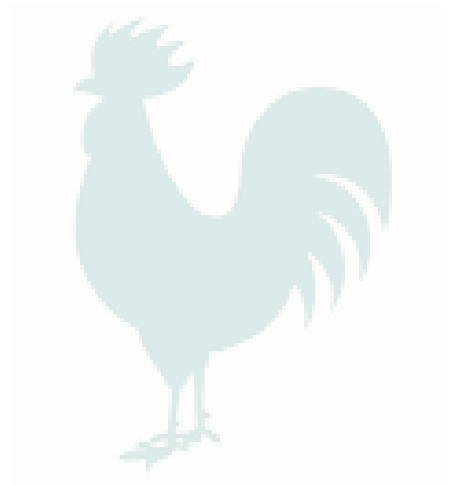

toteutettavien kurssien opetussuunnitelman, ja syksyn 2023 opetustarjonnassa oli yhteensä 17 ns. opintopistekurssia.

HENKILÖSTÖ

Vakka-Suomen kansalaisopiston henkilökunta on v. 2023 ollut seuraava: 1) kokoaikainen rehtori, jonka työaika jakaantuu joustavasti sekä Laitilan toimiston että Uudenkaupungin toimiston kesken; 2) kokoaikaiset suunnittelijat Laitilan ja Uudenkaupungin toimistoissa; 3) kokoaikaiset opistosihteerit-resurssit Laitilan ja Uudenkaupungin toimistoissa (vuoden aikana resurssi oli jaettu kolmen eri henkilön kesken yhden heistä ollessa osa-aikaisella eläkkeellä); 4) kolme päätoimista opettajaa (käden taidot, kielet ja liikunta), joiden työpanoksesta virkaehtosopimuksen mukaisesti n. 38 % osoitetaan oman oppiaineryhmän kurssien suunnitteluun ja muuhun kehittämistoimintaan koko opiston toimialueella; 5) osa-aikainen valvoja Uudenkaupungin Kräkin talon toimipisteessä 6) tuntipalkkainen iltavalvoja Laitilan keskustan alueella sekä 7) Pyhärannassa, Taivassalossa, Kustavissa ja Vehmaalla osa-aikaiset osastonjohtajat. Edellä luetellun vakinaisen henkilöstön lisäksi Vakka-opistossa työskentelee lukuvuositain yhteensä jopa noin 200 sivutoimista tuntiopettajaa ja luennoitsijaa.

VAKKA-SUOMEN KANSALAI- OPISTO, HENKILÖSTÖ	
rehtori	1
suunnittelija	2
opistosihteerit	2
päätoiminen opettaja	3
osa-aikainen osastonjohtaja (20 %)	4
valvoja, Uusikaupunki, osa-aikainen	1
valvoja, Laitila, osa-aikainen	1
tuntiopettajia ja luennoitsijoita (sivutoimisia)	n. 200 /lv

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Vakka-Suomen kansalaisopiston sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutumisen seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Vakka-opisto noudattaa Laitilan kaupungin hallintosääntöä. Lisäksi noudatetaan toimialaa koskevaa lainsäädäntöä sekä muita kansalaisopistoa ja sen ylläpitoa koskevia sopimuksia.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Vakka-opiston johtokunnalle toteuma on tiedotettu ja tiedotetaan jokaisessa johtokunnan kokouksessa ja sivustysvaliokunnalle kolme kertaa vuodessa.

Opiston kurssimaksut laskutetaan opiston toimistojen kautta osana Laitilan kaupungin myyntireskontraa, saatavien perinnässä noudatetaan kaupunginhallituksen antamia määräyksiä sekä laskutus- ja perintäohjeita.

Kansalaisopiston rehtori suorittaa säännöllisesti esimiehelle kuuluvaa sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, henkilökunnan koulutuspäivien osallistumisen seuranta ym.).

Sivistystoimen työyksiköjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty talvesta 2014 lähtien, nykyään tiedot merkitään Targetor-ohjelmaan. Vakka-opisto on ollut tiiviinä osana sivistystoimen yleistä arviointia, havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Laitilan kaupungin sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään kansalaisopistossa erityistä huomiota.

Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeistä viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja monipuolisesta tiedotuksesta huolehditaan myös sosiaalisen median kanavissa.

Vakka-Suomen kansalaisopiston rehtorin tekemistä viranhaltijapäätöksistä (ratkaisulta määritelty kaupungin hallintosäännössä) pidetään päätöspöytäkirjaa ja tarvittaessa annetaan tarkempi yksilöinti opiston johtokunnan kokouksissa. Vakka-opiston toimialueen sivistystoimesta vastaavat viranhaltijat saavat 3-4 kertaa vuodessa ns. alueellisissa opistokokouksissa selvityksen kansalaisopistoa koskevista asioista. Vakka-opiston johtokunnan pöytäkirjat toimitetaan edelleen Laitilan kaupunginhallitukselle ja osakaskuntien kaupungin-/kunnanhallituksille tiedoksi.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITYMISEEN/ALITTUMISEEN

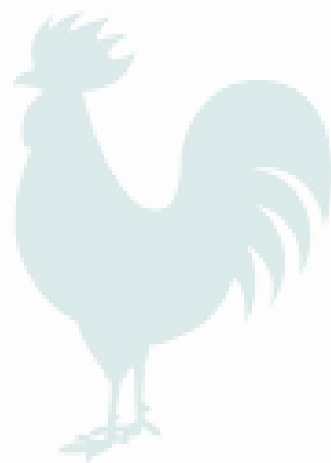
Vakka-Suomen kansalaisopistossa v. 2023 tuloja saatiin 111,7 % budjetoidusta. Tulojen budjetoitua suurempi määrä johtuu ennen kaikkea muutaman osakaskunnan menojen ylityksistä, kuntien maksaessa omat ylittyneet menonsa todellisen osakaskuntakohtaisen toteutuman mukaan ylläpitäjä Laitilalle. Kurssimaksutuloja saatiin vain n. 90 % ennakoidusta, eli kasvaneista opiskelijamääristä huolimatta kurssimaksutulot kokonaisuudessaan jäivät samalle tasolle kuin vuonna 2022.

Opiston menot yhteensä (sisältäen kustannuslaskennalliset erät eli KL-menot) ylittivät jonkin verran eli 68 900 euroa, menojen toteutumisprosentin ollessa 104,4 % ja loppusumman n. 1 634 529 euroa. Vakka-opiston taloudessa huomioidaan myös kustannuslaskennalliset erät (KL-menot eli palkkahallinnon kustannukset ja muut vyörytetyt kustannukset), jotta nämä voidaan ottaa huomioon eri osakaskuntien maksuosuuksia määriteltäessä. Menot ylittivät ennen kaikkea tuntiopetuksen palkkakustannusten ja palkan sivukulujen osalta. Tuntiopetuksen menot ylittivät mm. runsaiden sairastumisten takia, koska OVTES:in määräysten mukaisesti tuntiopettajille maksettiin sairausajan palkkaa, samaan aikaan kun maksettiin palkkaa sijaisille.

Palvelujen ostoissa säästettiin jonkin verran, samoin kuin aineiden ja tarvikkeiden hankinnassa. Vuokratulot ylittivät yli 30 000 euroa, vuokratuluista varsinkin Laitilan kaupungin sisäiset vuokrat olivat lähes 31 000 euroa enemmän budjetoituun verrattuna.

Tehtävä alittuu talousarvion neton osalta n. 9 200 euroa toteutumaprocentin ollessa 99 %. Menoja oli budjetoitua enemmän, mutta vastaavasti tulojen osuuden kasvu oli vielä hieman suurempi kuin ylittyneiden menojen.

Toteutuneiden opetustuntien määrä nousi hieman verrattuna vuoteen 2022. Opiskelijamäärät kasvoivat sekä henkilöittäin (ns. netto-opiskelijat) että kurssilaisten osalta laskettuna.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Kestävä ja tasapainoinen talous*

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vakka-opiston rahoitusohjelman ja tulo-rahoituksen tason turvaaminen	Ylläpitäjä Laitilan ja muiden osakaskuntien maksuosuuk-sien tason varmistaminen sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen hakeminen	Ylläpitäjän ja osakaskuntien maksuosuuk-sien säilyttämi-nen vähintään nykytasolla sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen haku	Maksuosuuk-sista on neuvo-teltu osakaskuntien kanssa touko-kesäkuussa. Osakas-kunnat pitävät maksuosuu-tensa vuodeksi 2024 vähin-tään ennallaan tai nostavat sitä (Laitila ja Taivassalo). Kalenterivuoden aikana on saatu päätökset yhteensä 90 550 euron valtionavus-tuksista OKM:lta ja OPH:lta.

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vakka-opiston vuonna 2016 saaman oppilaitosten kestä-vän kehityksen sertifikaatin säilyttäminen (sertifikaatti uusittava 3 vuoden välein) ja jatkuva toiminnan kehittä-minen sertifikaatin edellyttä-mällä tavalla	Opiston jokapäiväinen toi-minta noudattaa kestävä-n tulevaisuuden kriteereiden vaatimuksia ja henkilöstö (tuntiopettajat mukaan lu- kien) toimii kriteereiden mu- kaisesti	Kestävä-n kehityksen sertifikaatille on tietyt kriteerit, joiden noudattamista seura-taan jatkuvasti sertifikaatin myöntäjän taholta	Sertifikaatti saatiin viralli-sesti uusittua alkuvuonna 2023, joulukuussa 2022 teh-dyn auditoinnin pohjalta. Opisto on noudattanut serti-fikaatin kriteereitä ja eril-listä, opiston sisällä laadittua kestävä-n tulevaisuuden ke- hittämissuunnitelmaa on to-teutettu koko kalenterivuo-den.

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Opiston kurssitarjonnan laa-dun ja laajuuden varmista-minen ja mahdollisimman kattava toteutus koko toimi-alueella	Opiston kurssitoiminnan laa-dukkuus, laajuus ja kattava toteuttaminen. Rahoituksen varmistaminen, jotta moni-puolista kurssitarjontaa eri kohderyhmille kyetään to-teuttamaan mahdollisim-man laajana ja kattavasti lä-hipalveluperiaatteella koko toimialueella	Vakiinnutetaan vuosittain toteutuneiden opetustun-tien määrä – koronatilanteen salliessa – koko opiston tasolla vähintään 17 000 opetustuntiin. Tavoitteena on järjestää jokaisessa osas-tossa koulutusta vähintään 6-8 opiston oppiaineessa. Tavoitteena on järjestää opetusta vuosittain 100 toi-mipaikassa ja vakiinnuttaa etäkurssien toiminta	Kalenterivuonna 2023 toteu-tui yhteensä 16 845 opetus-tuntia. Opetusta järjestettiin 101 eri toimipaikassa ja etä-kursseja toteutui 26. Koulutusta toteutui eri osas-toissa tavoitteen mukaisesti, eli jokaisessa osastossa 6-8 opiston oppiaineessa.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kansalaisopiston toiminnan mukauttaminen mahdollisiin äkillisiin muutoksiin (pandemia, maahanmuuttajat jne.) ja joustava reagointi kurssi-toiveisiin	Seurataan aktiivisesti yhteis-kunnallista tilannetta ja teh-dään yhteistyötä eri tahojen kanssa, jotta säilytetään val-mius toimia ripeästi kulloi-senkin olosuhteen edellyttä-mällä tavalla	Kyetään perustamaan nope-asti uusia ryhmiä tai kursseja toiveiden ja tilanteen niin edellyttäessä. Toteutetaan opiston suunni-teltua ohjelmaa mahdolli-simman kattavasti ulkopuoli-sista muuttujista huolimatta	Kalenterivuonna 2023 perus-tettiin yhteensä 32 uutta kurssia kesken lukuvuoden, näistä 30 toteutui. Kalenterivuonna 2023 ei ol-lut erityisiä ulkopuolisia muuttujia, vaan opiston oh-jelmaa kyettiin toteutta-maan varsin suunnitellusti.

Kansalaisopiston jatkuva pitkän tähtäimen kehittämis-toiminta sekä vuonna 2018 vapaalle sivistystyölle siirre-tyn maahanmuuttajien kou-lutustoiminnan kehittämi-nen ja ylläpito	Osallistutaan erillisrahoittei-siin kehittämishankkeisiin ja haetaan niiden edellyttämää rahoitusta. Jatketaan ja kehitetään maa-hanmuuttajille suunnattuja koulutuksia ja varmistetaan maahanmuuttajien koulu-tuksen rahoitus hakemalla erilaisia valtionavustuksia ja tukia	Osallistutaan vuosittain 1-3 kehittämishankkeeseen. Maahanmuuttajien koulu-tusten osalta mittarina heille suunnatun koulutuksen tun-timäärä vuodessa	31.7.2023 saakka toteutet-tiin Erasmus+ -rahoitteista Vakka-opisto Reaching Eu-rope -hanketta, haettiin ja saatiin OKM:ltä Uusia alkuja -koulutushanke maahan-muuttajille (OKM tuki 79 900 eur) sekä haettiin ja saatiin yht. 10 650 eur opintosete-leitä OPH:lta. Suomen kielen opetusta to-teutui 1 349 tuntia, yhteensä 35 kurssia joilla oli 525 kurs-seille osallistunutta.
---	---	--	--

Hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kansalaisopiston henkilö-kunnan työhyvinvointi on korkealla tasolla, sekä pää-toiminen henkilöstön että osa-aikaisten työntekijöiden osalta	Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista, mm. tasa-puolisella ja arvostavalla kohtelulla.	Joko opiston omat tai Laiti-lan kaupungin tekemät työ-hyvinvointikyselyt, tavoit-teena koko ajan kehittää henkilöstön hyvinvointia, si-toutumista ja johtamista	Opisto oli mukana huhti-kuussa Laitilan kaupungin tyhy-kyselyssä. Tulokset oli-ivat kohtuullisen hyvät ja tu-losten pohjalta on pohdittu toteutettavat kehittämisto-i-met yhdessä henkilöstön kanssa.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2022
Toteutuneiden opetustuntien määrä, Laitila	6 981	7 500	6 867
Toteutuneiden opetustuntien määrä, koko opisto	16 845	17 000	16 620
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), Laitila	18,2 %	20,0 %	17,9 %
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), koko opisto	17,9 %	17,0 %	17,1 %
Nettomenot / opetustunti, Laitila	38,1	30,0	33,6
Nettomenot / opetustunti, koko opisto	40,7	35,0	44,6
Opiskelijämäärä (yksilöt)	5 396	5 400	5 171
Opiskelijämäärä (kurseilla)	12 101	12 500	10 985
Toimipaikat	101	100	100
Opintopiirien määrä	833	820	802

TEHTÄVÄN TALOUS JA TALOUDEN TUNNUSLUKUJA

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	717 587	668 852	0	668 852	746 945	78 093
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	717 587	668 852	0	668 852	746 945	78 093
Menot	-1 510 981	-1 486 264	0	-1 486 264	-1 558 037	-71 773
KL menot	-60 152	-79 343	0	-79 343	-76 491	2 852
Menot yht.	-1 571 132	-1 565 607	0	-1 565 607	-1 634 529	-68 922
Toimintakate	-853 546	-896 755	0	-896 755	-887 584	9 171
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-853 546	-896 755	0	-896 755	-887 584	9 171

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-187,7	-186,3	0,0	-186,3	-193,7	-7,4
Kokonaiskulut €/as	-187,7	-186,3	0,0	-186,3	-193,7	-7,4
Toimintakate €/as	-102,0	-106,7	0,0	-106,7	-105,2	1,5
Tulos €/as	-102,0	-106,7	0,0	-106,7	-105,2	1,5
Verorahoitusosuus	54,3 %	57,3 %	0,0 %	57,3 %	54,3 %	-3,0 %

